

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Tribulationum utilitas. Figuræ, Symb. Ex Vet. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

diabolus seivior efficitur, tunc magis efferatur; cum viderit nos cum diligentia vitam nostram disponentes, cum viderit virtutis onera conquisita, & magnos acervos; tunc magis inferre naufragium studet. S. Chrysost. hom. 1. ad pop. Ant. de Timotheo.

Timor Domini, est sicut bonus iustitarius, qui perimit maleficos, & suspendit. Nam sicut illi, qui tenent iustitiam, in locis patentibus ponunt patibulum, ad timorem latronum: ita timor Domini &c. Et sicut ille iustitarius crucifigit latronem: sic timor Domini nititur crucifigere carnem, tanquam pessimum animæ latronem. S. Bonaventura dicit, Sal. de don. Spir. S.

Nè dicas, consenui in virtute; nec timeo:

semper timenda conversio est; multosque, qui virtute consenuere, unò temporis momento Sathanas in barathrum detraxit. B. Theodoretus Studita f. 2.

Ad tyrones timor spectat; ad perfectos vero amoris possessio. B. Theodoretus Ep. in Pl. 110.

Me miserum! me miserum! quia nondum à gehennæ igne sum liber: nondum mihi constat, quò hinc sim profecturus. B. Isaias Abb. orat. 14.

Una securitas est; nunquam esse securum: quatenus timor se observans reddat semper paratum; donec securitas succedat timori, non timor securitati. Gvarrius Abb. f. 3. de Adv. Domini.

TITULUS XI. TRIBULATIO.

§. I.

Figura, & Symbola.

Ex Veteri.

Agyptus interpretatur *coangustatio*, & *tenebra*, sive tribulatio. S. Bonaventura f. 1. D. 2. Epiph.

Ego dormivi &c. Psal. 3. 6. Noctem sæpius calamitatem Sacrae literæ appellant: etenim velut in tenebris vivere existimant eos, qui in res admodum tristes incurrunt. B. Theodoretus Ep. hic. Solet in divinis Scripturis adversitas designari per noctem. S. Bernardus f. 6. in Pl. qui habitat.

Sagittæ tuæ infixæ sunt mihi. Psal. 37. 3. id est, tribulationes multæ. Bellarminus hic.

Et erit tempus eorum in secula. Psal. 80. 16. Tempus vocat calamitates: sic enim Syri, & Hebræi, nominare consueverunt. B. Theodoretus Ep. hic.

Quia decoloravit me sol. Cant. 1. 5. id est, tribulationum ardor. V. Beda in Cant. l. 2. c. 1.

Hyems abiit. Cant. 2. 11. Sicut arbores fructificant abscedente hyeme, sic fructum habet homo post tribulationem. S. Bonaventura in Luc. 21.

Surge Aquilo. Cant. 4. 16. In Aquilone adversa Mundi designantur. S. Isidorus hic.

Torcular calcavi solus. Isa. 63. 3. Torcular in Scriptura proverbialiter significat vehementem oppressionem, cladem, stragem: qui enim illam subeunt, perinde sunt ac uvæ, quæ premuntur in torculari. Cornelius hic.

Ecce ego cibabo populum istum absinthio, & potum dabo eis aquam fellis. Jer. 9. 15. Fel, & absinthium, afflictionis, & amaritudinis, sunt Symbolum. Cornelius hic in hierogl.

Ex Novo, Patribus & aliis.

Tollat crucem suam. Luc. 9. 23. Omnes passionibus appellatione Crucis designantur. Cajetanus hic.

Nonne duodecim sunt horæ diei? Joan. 11. 9. Rupertus, Maldonatus, Toletus, per horas diei accipiunt tempus divinæ protectionis, sub quâ nullum timendum est malum: per horas autem noctis tempus permissionis divinæ; quâ postea ingentes homini ruinae obveniunt. Baeza. t. 2. l. 8. c. 3. §. 10.

Percussio latere Petri excitavit eum. Act. 12. 7. Latere percussio, est temporalis correctio: aeterna enim percussio non in latere tantum, sed in omnibus membris fit. S. Bonaventura f. 5. D. 1. Adv.

Omnes tribulationes huius Mundi, poenitentia sunt data à Papa Jesu. S. Vinc. Fer. f. 5. D. 16. SSS. Trinit.

§. II.

Tribulationum utilitas.

Figura, & Symbola.

Ex Veteri.

Videbat, quòd rubus ardeat, & non combureretur Exod. 3. 2. Ignis in rubo, est tribulatio in homine sancto, humili & mortificato: talem enim non urit, non lædit; sed illustrat, & roborat. Scribit Philo in vita Moysis: per Dei potentiam rubum incorruptibilem factum in medio ignis; imò, aesi fonte desuper manante rigaretur, viridiorem visum. Hæc est enim, inquit S. Chrysost. omnipotentia Dei vis, ut per contraria operetur contraria: scilicet calorem per aquam; frigus per ignem. Cornelius hic.

Erat aqua quasi murus à dextra eorum, & lava. Ex. 14. 22. adversa sunt iustorum defensiones. S. Bernardus f. 8. Art. 1.

Si dixerò puero: ecce sagittæ intrant te sunt, tolle eas; tu veni ad me: quia pax tibi est, & nihil est mali, vivit Dominus. 1. Reg. 20. 22. Quisquis sagittæ morbi tangeris, non paveas. Ecce Dei sagittæ intrant te sunt: pax tibi est, & nihil est mali. Drexelius Gymnas. pat. part. 1. c. 4. §. 2.

Ponam

Ponam eam desertam; non putabitur, & non seditur; & ascendent vepres, & spina. Isa. 5. 6. Quemadmodum, qui vineam putant, alstringunt ejus vites, & externè continent; ut majori cum temperamento procedat ad perferendos utiles fructus: ad eundem modum contingit animæ assiduitate tribulationum incurvatæ; quodammodo in se contrahitur, seque humiliter demittit; atque ad diligentiorum custodiam retrahitur. E contrario anima, quæ indulgenter, ac remissè, vivere finitur; perinde atque vinea quædam neglecta luxuriat, & sylvescit. S. Basilus M. apud Ramirez. in ep. 3.

Tritura mea, & filii areæ meæ. Isa. 21. 10. Tritura idem est, quod filij areæ, putà frumentum, & grana trituratione in areâ excussa. Ità vocat, ut ait S. Hieron., Jerusalem, & Judæos; qui ab Assyriis, & Chaldæis, fuerant trituri, calyati, & attriti. Moraliter hic, & Jerem. 51. 33., & sæpe alibi, tritua vocatur tribulatio; tribulatio enim dicta est à tribula; quati segetes tribulantur ut grana excutiantur. Disce, quàm sit utilis tribulatio: quæ facit nos filios areæ Dei; dum nos à paleis secerit; ut dicamus cum S. Ignatio M. frumentum Dei sum; dentibus bestiarum molar, ut panis Christi mundus inveniat. Cornelius hic.

Gradiar super eam, succendam eam pariter. Isa. 27. 4. Quòd parum fructificat in prosperitate: vel, ego faciam eam fructificare in adversitate. Et tangit consuetudinem quarundam regionum: in Alverina enim in aliquibus locis, ità quondòque multiplicantur vineæ, quòd quasi in sylvas degenerent: & tunc homines comburunt eas; & optimè fructificant. Hugo Car. in Ps. 79.

Ex Novo, Patribus, & aliis.

Veniet ab oriente, & occidente &c. Luc. 13. 29. Per Orientem designatur ortus Nativitatis; per Occidentem occasus mortis; per aquilonem, qui est ventus durissimus, duritia adversitatis; per austrum favor, & lenitas prosperitatis. - Ab aquilone veniunt, qui, necessitate urgente, vel adversitate monente, compunguntur; & redeunt ad salutem; de quibus ait Salvator. Luc. 14. 23. *compelle intrare.* Dion. Carthus. hic.

Scientes, quòd tribulatio patientiam operatur. Rom. 5. 3. Notat Hugo Card. Paulum hic innuere, patientiam esse velut terram fructiferam, quam tribulatio operatur, id est, colit, arat, exercet; ut fructum ferat meritum: eò sensu, quo Gen. 2. 15. Adam dicitur positus in paradiso, ut operaretur illum. Cornelius hic.

Misit saccum suum acutum in terram, & vindemiarit vineam terræ. Apoc. 14. 19. Mala, quæ Deus hominibus immittit, sæpe cum putatione vitis comparantur. Rationem dat Clem. Alex. l. 6. Strom., qui putat vitem, licet specietenus videatur malum moliri contra vineta; bono ipsorum imprimis consulit: nam si luxuriari sinatur, sylvescit vitis. Pinna

Polyanth. Sac. Tom. II.

Eth. 139. vinea, dum jugatur, erigitur: & recisa non minuitur, sed augetur. Ità sancta plebs; dum ligatur, exuitur; dum humiliatur, attollitur; dum reciditur, coronatur. S. Ambros. in Luc. 20.

Animus, nō ærumnarum prius, miseriarum, discriminum, quasi quædam conspersus nive sit; nequaquam se induit in florem; aut fructificat. B. Theodoretus Studita f. 68.

Dum nos omnipotens Deus molestiis exerceri permittit, atque ad melioris vitæ statum, interveniente tristitiâ, provehit; mirò consilio super futuram frugem gelu, & glaciem, gignit: ut electus quisque in hac vita, tanquam in hyeme, adversa ventorum, & frigorum, toleret: & velut in æterna serenitate postmodum fructus, quos hic conceperit, demonstret. S. Gregor. mor. l. 28. c. 15.

Mos est Deo, ut non liberet à periculis viros virtute claros; neque à tentationibus liberet: sed in ipsis tentationibus tantam suam declaret virtutem; ut tentationes ipsæ eis fiant occasio lætitiæ magnæ. S. Chrysost. hom. 62. in Gen.

Dum cernis, arborem nucis percussioibus sic fecundiorum, quod & in olea quidam experti sunt; discis, afflictiones utiles esse ad pietatis fructus ferendos. Sic, cum cernis, vitem, quæ sylvescere permittitur, minùs aptam esse ad uvas producendas; doceris, hanc terrenarum rerum nimiam copiam impedimento esse, quòd minùs in Evangelica præcepta planò gradu ingrediamur. Ildorus Clar. l. 1. orat. 56.

sinè causâ veteres sapientes sinxerunt, solem pasci aquis amaris, lunam verò dulcibus; quia justus amara quærit, afflictionibus delectatur; stultus verò voluptates, & dulcia, appetit. Diez Patientia.

Globus. Lem. *Percussus elevor.* Picinelli. Rosa inter cepas. Lem. *Fragrantior.* Idem.

§. III.

Tribulationes ferendi

Motiva

Inevitabilis necessitas.

Collocavit Dominus ante paradisum & flammam gladium. Gen. 3. 24. Ad quid? nam, ejecto Adamò, nullum legimus, qui illuc proficisci cogitaret: nec locus modò certus est, ubi paradisus fuerit. Voluit Dominus ostendere; non debere nos petere reditum ad paradisum terrestrem, post peccatum. Quid erat in paradiso? frigore, fame, mœrore, labore, dolore, carere. Et nō iterum revertamur ad hoc inquirendum; cum contrarium nobis in poenam peccati datum sit; idèò tantam custodiam ad paradisum collocat: quia voluntas Dei est, ut continuò agamus poenitentiam. Diez conc. 2. in festo S. Jacobi.

Misit eos in carcerem principis militum. Gen. 40. 3. In eodem simul carcere ærumnas tolerant duo, qui peccaverunt, eunuchi; & Joseph innocens: ut scias, in hac vita neminem posse sinè cruce vivere. In monte Calvaria duo latrones, & Jesus innocens. Alvarez Illustr. 128.

lii i i

Domine